

Nina Puiseva Tuncer

Poliitikko, Eskilstuna

Poliitikon arki rullaa monella kielellä

Eskilstunalainen Nina Puiseva Tuncer osaa viittä kieltä: ruotsia, suomea, turkkia, englantia ja saksaa. Hän kertoo jokaisen kielen rikastuttaneen hänen maailmankuvaansa ja antaneen perspektiiviä ajatteluun. Monikielisyyden arvon hän ymmärsi jo lapsena, kiitos Suomesta Eskilstunaan muuttaneiden vanhempien, jotka olivat tarkkoja siitä, että tytär käyttäisi suomea arjessaan. Pian kävikin niin, että kun vanhemmat yrittivät lomalla houkutella tyttärtään Euroopan matkoille, niin hän ottikin mieluummin suunnaksi Suomen ja mummolan.

Monet eskilstunalaiset tuntevat Nina Puiseva Tuncerin kunnallispolitiikan rintamalta. Sosialidemokraattiseen puolueeseen kuuluvalla poliitikolla tärkeää on heikko-osaisen asian ajaminen. Hän toimii myös vähemmistöneuvoston ensimmäisenä puheenjohtajana.

– Ajamme tässä neuvostossa ruotsinsuomalaisten asioita. Vähemmistöpolitiikassa saa aina olla hieman varuillaan, ettei oikeuksia heikennetä.

Nina toteaa kuitenkin, että Eskilstunassa ruotsinsuomalaisilla pyyhkiä suhteellisen hyvin. Tähän osasyynä on jo pitkään paikkakunnalla vaikuttanut vahva ruotsinsuomalaisyhteisö, joka on ahkerasti ajanut kielellisiä oikeuksiaan.

– Mutta ainahan sitä silti parantamisen varaa on.

Parantamisen varaa on Ninan mielestä myös valtakunnallisen tason vähemmistöpolitiikassa. Hänen mielestään kielellisten oikeuksien pitäisi jakautua tasaisemmin ympäri maata, eikä olla riippuvaisia siitä, onko kunta osa suomen kielien hallintoaluetta.

– Luin Lennart Rohdinin tekemän mietinnön, joka käsittelee nykyisen kielilain toimivuutta. Monet kunnat eivät ole tehneet juuri mitään. Se on suorastaan väsyttävää, että vuosi on 2017, emmekä ole päässeet tätä pidemmälle.

Ninan mielestä kansallisten vähemmistöjen oikeuksien kuuluu olla luonnollinen osa kaikessa politiikassa, eikä

vain oma irrallinen osa-alueensa. Hän toteaa, että ainakin Eskilstunassa otetaan kuitenkin koko ajan askeleita oikeaan suuntaan.

Nina kertoo, että politiikassa mukana oleminen on opettanut, että yhteiskunnalliset rakenteet toimivat monimutkaisemmin kuin moni olettaa. Poliittinen systeemi on niin kehittynyt, että joskus jäämme byrokratian vangeiksi ja se hidastuttaa muutosten tekemistä. Hänen politiikkaansa kuitenkin polkee eteenpäin tietty suomalaisasenne.

– Se on varmaan jotenkin suomalaista, että sanon asioita vähän suoremmin ja pelottomammin. Pyrin aina tarttumaan heti toimeen.

Nina lähti mukaan politiikkaan asuessaan Turkissa, mihin hän muutti vuonna 1996. Hänet pyydettiin mukaan Alanyan ulkomaalaisten komissioon antamaan Skandinaavista perspektiiviä ja ideoita paikallispolitiikkaan.

Turkissa olonsa aikana Nina teki töitä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi turisteille suunnatussa Tursem-radiossa ja sen jälkeen tulkkina yksityissairaalassa. Lisäksi hän ehti työskennellä islamilaisessa koulussa, missä hän opetti englantia ja sen jälkeen skandinaavisessa koulussa.

– Siellä islamilaisessa koulussa voin sanoa myös oppineeni kunnolla turkin kielen. Se oli oikeastaan pakko oppia, jotta pystyi kunnolla kommunikoimaan. Koulussa oli mukavaa olla töissä. Minut otettiin hyvin vastaan, vaikka minulla ei ole islamilaista vakaumusta.

Lopulta Ninalle tarjouttiin mahdollisuutta työskennellä joko Ruotsin tai Norjan konsulaatissa ja hän valitsi viimeksimainitun. Siellä hän koulutti matkaoppaita kriisinkäsittelyssä ja antoi turkin kielikursseja eläkeläisille.

– Kielitaidosta on ollut valtava hyöty urallani.

Poliitikon uran lisäksi 13 vuoden matkalta jäi mukaan turkin kieli, jonka hän on opettanut lapselleenkin. Puiseva Tuncerien kotitaloudessa puhutaankin sulavasti turkkia, suomea ja ruotsia arkikielinä. Sekä Nina että hänen puolisonsa osaavat myös saksaa.

– Minä opin saksan koulussa ja se pysyi yllä Turkissa, missä katselin saksalaisia tv-kanavia! Mieheni taas oppi kielen töiden kautta. Hän työskenteli pitkään turismin parissa.

Ninaa on aina kiinnostanut yhteiskunta ja sen rakenteet. Ulkomaalaisten komissiossa vaikuttaminen ruokki tätä kiinnostusta yhä lisää.

– Kun palasin Ruotsiin, en voinut olla menemättä mukaan politiikkaan. Tuntui, että minulla on demokraattinen vastuu yrittää tehdä niin paljon vähempiosaisten hyväksi kuin pystyn.

Nina kertoo, että maailmalla matkustelun myötä hän on alkanut tuntea suurta kiitollisuutta synnyinmaastaan ja sen tarjoamista mahdollisuuksista sekä elintasosta. Epäkohtiakin kuitenkin on, ja tasa-arvon ylläpitämiseksi on jatkuvasti tehtävä töitä. Monikielisen perheen äidille yhtenä epäkohtana näyttäytyy ruotsalainen yksikielisyyden ihanne ja kielten eriarvoisuus.

– On varmaan jotain suurvallon peruja siinä ajattelukuviossa, etteivät kaikki kielet ole samanarvoisia ja että riittää, kun osaa englantia ruotsin lisäksi. Ruotsista löytyy valtava kielipotentiaali; maassa on ihmisiä, jotka hallitsevat useita eri kieliä. Tätä taitoa pitää alkaa arvostaa, jotta se säilyisi.

Haastattelu: Heidi Himmelä

Valokuvat: Kai Kangassalo